

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 3C/138/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814205463
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8814205463.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154 zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanej: Y. T., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX F. XXX, o zaplatenie 206,46 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanej sa náhrada trov konania **nepriznáva**.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 16.6.2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 206,46 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,50% zo sumy 206,46 eur od 9.10.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe žiadosti žalovanej právny predchodca žalobcu spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653 zriadila v prospech žalovaného bežný účet, na ktorom poskytla v prospech žalovanej úver vo forme povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte. V dôsledku neplnenia platobných povinností žalovanou a prekročenia limitu povoleného prečerpania peňažných prostriedkov nad rámec povolenej sumy došlo k vzniku nepovoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte žalovanej v trvaní viac ako 5 dní, čím nastal prípad porušenia v zmysle ust. čl. 14 bod 14.1. Obchodných podmienok. Z dôvodu vzniku Prípady porušenia v zmysle ust. čl. 14 bod 14.1. Obchodných podmienok žalobca v zmysle ust. čl. 8.4. písm. a) Obchodných podmienok v spojení s ust. čl. 14.2. Obchodných podmienok vyhlásil ku dňu 30.9.2013 mimoriadnu splatnosť pohľadávky vzniknutej z titulu nesplateného úveru poskytnutého formou povoleného prečerpania na účte žalovanej evidovaného právnym predchodcom žalobcu pod č. 0562932133/0900 v celkovej sume 241,88 eur, ktorá pozostáva z dlžnej istiny rovnajúcej sa výške prečerpania v sume 206,46 % úrokov v sume 35,37 eur, poplatkov v sume 0,05 eur a zároveň vyzval žalovanú na zaplatenie pohľadávky v lehote do 8.10.2013. Nakoľko žalovaná pohľadávku žalobcu v poskytnutej lehote do 8.10.2013 nezaplatila, vyzval ju žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu opakovane na zaplatenie pohľadávky v lehote do 30.1.2014. Žalovaná napriek písomným výzvam žalobcu svoj dlh voči žalobcovi do dňa spísania žaloby nezaplatila ani len čiastočne, voči žalobcovi je od 9.10.2013 v omeškanií so zaplatením sumy 206,46 eur s príslušenstvom. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom: Tomášikova 48, Bratislava 832 37, IČO: 00 151 653 ako postupcom a spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom: Karadžičova 8, Bratislava 821 08 ako postupníkom dňa 28.3.2013 bola pohľadávka voči žalovanej z titulu nepovoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte č. 0562932133/0900 vo výške dlžnej sumy 241,88 eur s príslušenstvom postúpená žalobcovi. Na základe vyššie uvedeného vzniklo žalobcovi právo požadovať z dôvodu nezaplateného dlhu od žalovanej, aby mu zaplatil istinu 206,46 eur, úrok z omeškania vo výške 8,50% p.a. z dlžnej sumy 206,46

eur od 9.10.2013 do zaplatenia (v zmysle ust. § 3 ods. I nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.) a náhradu trov konania.

Žalovaná uviedla, že žalobu žalobcu obdržala, porozumela jej obsahu. Pôžičku zobrala v roku 2007, koľko uhradila splátok uviesť nevie. Nemá z čoho platiť, žije iba zo sociálnych dávok, žiadala povoliť splátky.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami a to špecifikáciou odovzdanej pohľadávky Zmluvou o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby zo dňa 2.7.2007, Zmluvou o vydaní a používaní Platobnej karty zo dňa 2.7.2007, Oznamením o postúpení pohľadávky zo dňa 5.4.2013 a kópiou doručenky, Oznamením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti pohľadávky zo dňa 1.10.2013 a kópiou doručenky, predžalobnou výzvou na zaplatenie pohľadávky zo dňa 23.1.2014, Podacím hárkom, Osobitnými obchodnými podmienkami F. F., R..F.. pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom (ďalej iba „OOP“). Ďalej súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s písomnými podaniami žalobcu zo dňa 16.9.2014 a dňa 15.10.2014 spolu s prílohami a to výpisom z úverového účtu žalovanej a úplným znením OOP účinnými od 1.1.2013, výpoveďou žalovanej a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 2.7.2007 Slovenská sporiteľňa, a.s. ako pôvodný veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli zmluvu o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie Bankových produktov v kombinácii Balíka EXTRA, a to vedenie/zmena bežného účtu Bankou pre Majiteľa účtu, poskytnutie Elektronických služieb k Účtu, vydanie Platobnej karty, poskytnutie Povoleného prečerpania po splnení podmienok uvedených v Obchodných podmienkach Banky pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom účinných od 01. 7.2007, nahradenie zmluvy, predmetom ktorej, bolo poskytnutie kontokorentného úveru alebo povoleného prečerpania k Účtu. Podľa bodu 4. zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy súvisiace so Zmluvou o poskytnutí balíka produktov a služieb pre Fyzické osoby sa budú podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

F. F., R..F.. ako banka a žalovaná ako Majiteľ účtu uzatvorili dňa 2.7.2007 zmluvu o vydaní a používaní Platobnej karty podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka.

Podľa bodu 1 zmluvy Majiteľ účtu a tiež Držiteľ karty vyhlasuje, že sa oboznámil so súčasťami tejto zmluvy, ktorými sú VOP, Obchodné podmienky.

V zmysle bodu 2. zmluvy všetky právne vzťahy výslovne neupravené v tejto zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodných podmienok, VOP, ktoré sú súčasťou tejto zmluvy, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí. Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka, spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

Podľa bodu 11.3.3 OOP (časť OOP predložených spolu so žalobou), ak ku dňu splatnosti úrokov, splatnosti úrokov z omeškania, poplatkov a iných nákladov banky spojených s povoleným prečerpaním nebude na účte dlžníka dostatok finančných prostriedkov na ich úhradu, banka je oprávnená, nie však povinná, splatné úroky, úroky z omeškania, poplatky a iné náklady banky spojené s povoleným prečerpaním uspokojiť priamo z tohto povoleného prečerpania. Ak v takomto prípade výška povoleného prečerpania nepostačuje na úplné uspokojenie banky, Banka je oprávnená zaťažiť Účet dlžníka i nad rozsah povoleného prečerpania, v takomto prípade vznikne nepovolené prečerpanie, pričom dlžník je povinný Banke okamžite toto nepovolené prečerpanie splatiť. Osobitných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s. pre balíky produktov a služieb pre fyzické osoby (ďalej len „OOP“), tieto obchodné podmienky upravujú všetky vzťahy medzi bankou a klientom pri uzatváraní zmlúv o poskytnutí balíka produktov pre fyzické osoby v súlade s VOP, obchodnými podmienkami vydanými bankou pre bankové produkty obsiahnuté v balíku a všeobecne záväznými právnymi predpismi. Tvoria súčasť

akejkolvek zmluvy o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby uzatvorenej medzi bankou a klientom.

Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 5.4.2013 pôvodný veriteľ žalovanej oznámil postúpenie predmetnej pohľadávky na žalobcu, ktoré oznámenie bolo doručené žalovanej 23.4.2013.

V oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti pohľadávky zo dňa 1.10.2013 adresovanom žalovanej žalobca uviedol, že z dôvodu vzniku porušenia povinnosti žalobca v zmysle ust. čl. 8.4. písm. a) Obchodných podmienok v spojení s ust. čl. 14.2. Obchodných podmienok vyhlasuje ku dňu 30.9.2013 mimoriadnu splatnosť pohľadávky vzniknutej z titulu nesplateného úveru poskytnutého žalovanej formou povoleného prečerpania. Pohľadávka veriteľa žalobcu ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pozostáva z dlžnej sumy 241,88 eur, z toho istina úveru predstavuje sumu 206,46 eur, úroky sumu 35,37 eur, poplatky sumu 0,05 eur. Žalovanú vyzval k splateniu celej pohľadávky spolu s príslušenstvom v lehote do 8.10.2013.

Na zaplatenie žalovanej pohľadávky žalobca žalovanú vyzval aj listom zo dňa 23.1.2014.

Žalobca v podaní zo dňa 15.10.2014 uviedol, že uplatnená pohľadávka čo do právneho dôvodu a výšky predstavuje neuhradenú časť úveru poskytnutého žalovanému právnym predchodcom žalobcu formou povoleného čerpania peňažných prostriedkov na účte žalovaného. Právny predchodca umožnil žalovanému čerpanie peňažných prostriedkov na bežnom účte vo forme povoleného prečerpania do výšky 165,97 eur, po splnení odkladacích podmienok uvedených v bode 10.1. Úverových podmienok, tj. po preukázaní bonity dlžníka na základe výšky mesačných kreditných obrátov na účte dlžníka a ich pravidelnosti ako aj výšky celkových záväzkov dlžníka voči veriteľovi. Čo sa týka uplatnenej sumy 206,46 eur tak táto predstavuje debetný stav na účte žalovaného, tj. výšku čerpanej a nesplatennej sumy, ktorú žalovaný žalobcovi do dnešného dňa nezaplatil. Za účelom preukázania pravosti a dôvodnosti uplatneného nároku predložil žalobca súdu položkovité výpisy z účtu žalovaného vedené do postúpenia pohľadávky, z ktorých je preukázaný mínusový zostatok rovnajúci sa čerpanej, nesplatennej sume peňažných prostriedkov na účte. Nakoľko žalovaný prekročil rámec povoleného čerpania peňažných prostriedkov, právny predchodca žalobcu dňa 21.2.2011 v súlade s čl. 9 bod 9.5. Obchodných podmienok zastavil povolené čerpanie peňažných prostriedkov na účte žalovaného, čo vyplýva z položky č. 2 predloženého výpisu, čím v súlade s ust. čl. 11 bod 11.1. Obchodných podmienok nastala konečná splatnosť pohľadávky rovnajúcej sa výške povoleného prečerpania v sume 165,97 eur a debetný zostatok na účte žalovaného v sume 206,46 eur technicky preúčtoval na debetný účet. Z predloženého výpisu z účtu žalovaného je preukázané, že na tomto účte žalovaného nie sú evidované žiadne kreditné obraty zo strany žalovaného, žalovaný nepovolené prečerpania peňažných prostriedkov na účte neuhradil, čím nastal Prípád porušenia v zmysle ust. 14 bod 14.1. Obchodných podmienok. Z dôvodu vzniku Prípádu porušenia v zmysle ust. čl. 14 bod 14.1. Obchodných podmienok sme v zmysle ust. čl. 8.4. písm. a) Obchodných podmienok v spojení s ust. čl. 14.2. Obchodných podmienok vyhlásili ku dňu 30.9.2013 mimoriadnu splatnosť pohľadávky vzniknutej z titulu nesplateného úveru poskytnutého formou povoleného prečerpania na účte žalovaného a zároveň vyzvali žalovaného na jej zaplatenie v lehote do 8.10.2013. Nakoľko žalovaný pohľadávku v poskytnutej lehote do 8.10.2013 nezaplatil, je od 9.10.2013 v omeškaní so zaplatením dlžnej sumy 206,46 eur s príslušenstvom. Po postúpení a zosplatnení pohľadávky nám žalovaný na úhradu svojho dlhu nezaplatil žiadnu platbu. Suma 206,46 eur pozostávala z úverovej istiny 165,97 eur rovnajúcej sa povolenému prečerpaniu a sumy 40,49 eur rovnajúcej sa výške čerpania peňažných prostriedkov nad rámec povolenej sumy. Voči žalovanému si žalobca uplatňuje len nárok na zaplatenie zákonných úrokov z omeškania z debetnej sumy 06,46 eur od 9.10.2013 do zaplatenia, tj. odo dňa nasledujúceho po splatnosti pohľadávky, ktorú nám žalovaný neuhradil. Predložený výpis i účtu a špecifikácia postúpenej pohľadávky právneho predchodcu žalobcu predstavujú nesporný dôkaz o pravosti a výške pohľadávky, pričom uplatnená pohľadávka v tomto súdnom konaní je pôvodne pohľadávkou banky a je vypočítaná schváleným bankovým systémom, ktorého výstup predstavuje práve žalobcom predložený výpis a špecifikácia pohľadávky. Predložený výpis z účtu s výpočtom výšky žalovanej pohľadávky je výstupom z bankového informačného systému, ktorý odsúhlasila Národná banka Slovenska, a.s., na základe čoho je zabezpečená dôveryhodnosť a

nezmeniteľnosť údajov v ňom uvedených. Výšku dlžnej pohľadávky bol právny predchodca žalobcu ako banka povinný evidovať podľa ust. § 39 a nasl. z.č. 483/2001 Z.z. o bankách práve v uvedenom výpise, v tzv. „bankovej knihe“, ktorá je v bankovej praxi považovaná za verejnú listinu. Uvedený výpis vedený v zmysle zákona o bankách potvrdzuje výšku žalobcom uplatnenej pohľadávky voči žalovanému. Údaje v ňom uvedené sú smerodajné aj z hľadiska zhodnotenia ekonomickej situácie banky a podliehajú dohľadu NBS.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu napriek tomu, že zmluva bola uzavretá 2.7.2007 teda za účinnosti Občianskeho zákonníka, ktorý v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplacnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný od 1.7.2007 a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení už citovaného zákona č. 150/2004 Z.z. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Ako vyplýva z § 53 ods. 4 citovaného zákona neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Z § 100 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby (podľa § 111 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Ako vyplýva z ust. § 3 ods.1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 1 ods. 3 zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zákon sa nevzťahuje ani na úver formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu; tým nie je dotknuté ustanovenie § 3 ods. 6.

V zmysle § 3 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch, pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo, ak nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o

a) úverovom limite, ak je stanovený,

b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená,

c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy.

Ak je na účte prípustné prečerpanie peňažných prostriedkov a toto prečerpanie trvá dlhšie ako tri mesiace, spotrebiteľ musí byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch..

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom došlo dňa 2.7.2007 k uzavretiu Zmluvy o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby, predmetom ktorej bolo zriadenie bežného účtu a poskytnutie povoleného prečerpania k účtu po splnení podmienok uvedených v Obchodných podmienkach Banky pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom účinných od 1.7.2007. V uvedený deň došlo aj k uzavretiu Zmluvy o vydaní a používaní Platobnej karty.

Dňa 28.3.2013 došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0329/2013/CE, čo je zrejme, z Oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 5.4.2013 .

Listom z 01.10.2013 oznámil žalobca žalovanej vyhlásenie mimoriadnej splatnosti uvedenej pohľadávky ku dňu 30.9.2013, čo zdôvodnil neplnením platobných povinností žalovanou vyplývajúcim z povoleného prečerpania a prekročením limitu povoleného prečerpania nad rámec povolenej sumy, čím došlo k vzniku nepovoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte v trvaní viac ako 5 dní, čím nastal prípad porušenia v zmysle čl. 14 bod 14.1. písm. a) OP.

Žalobca reagoval na výzvu súdu iba všeobecne a súdu predložil výpis z účtu žalovanej.

Daný výpis podaný podľa žalobcom podľa názoru súdu v takomto stave „účelovo“ bez výpovednej hodnoty ohľadne rozhodujúcich skutočností, totiž nijako nepreukazuje, kedy konkrétne malo byť poskytnuté povolené prečerpanie a v akej výške bolo postupom schválené, kedy malo dôjsť k jeho prekročeniu žalovanou (čerpaním nad rámec schváleného limitu) a k jeho zmene v dôsledku prekročenia (časového a jeho výšky) na nepovolené prečerpanie. Z tohto výpisu bolo zistené, že k založeniu účtu došlo dňa 2.7.2007 a dňa 20.2.2011 došlo k zastaveniu povoleného čerpania. To, že zo strany žalovanej malo dôjsť k naplneniu predpokladov pre možný postup žalobcu (resp. jeho právneho predchodcu) podľa bodu 8.4. písm. a) OP pre porušenie povinností žalovanou v zmysle čl. 14 bod. 1 písm. a) alebo b) a čl. 14 bod 2 OP už podstatne skôr, než to žalobca realizoval podaním z 01.10.2013 svedčí aj skutočnosť, že v rovnakej výške uvedená daná pohľadávka v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, ako aj v oznámení o postúpení pohľadávky zo dňa 5.4.2013. pohľadávok z 28.03.2013. Pokiaľ ide o samotnú istinu žalovanú v tomto konaní 206,46 eura, je rovnakou sumou identifikovaná žalovaná pohľadávka aj

v doručenom „výpise z účtu žalovanej“, kde s takouto výškou figuruje k dátumu 2.7.2007 pod položkou „Odpísanie pohľadávky z istiny“. Nečinnosť postupcu a následne žalobcu využiť oprávnenia vyplývajúce zo zmluvy a OP (v rámci nich aj oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť záväzku ihneď ako sú na to splnené zákonné predpoklady) aj vo vzťahu k otázke premlčania ide na ťarchu veriteľa, ktorý bol oprávnený požadovať dlžnú sumu od žalovanej, či už momentom zastavenia povoleného čerpania, resp. dokonca ešte skorším momentom, ako to súd bude rozoberať nižšie.

Nakoniec v zmysle bodu 11.3.3. OP, v prípade vzniku nepovoleného prečerpania dlžník je povinný banke okamžite toto nepovolené prečerpanie splatiť. Splatnosť nepovoleného prečerpania tak nastáva okamihom jeho vzniku, veriteľ (žalobca resp. jeho právny predchodca) preto nasledujúceho dňa po vzniku nepovoleného prečerpania bol oprávnený ho od žalovanej ako dlžníka požadovať.

Sám žalobca v písomnom podaní zo dňa 15.10.2014 uvádza, že právny predchodca žalobcu dňa 21.2.2011 v súlade s čl. 9 bod 9.5. OP zastavil povolené čerpanie peňažných prostriedkov na účte žalovanej, čo vyplýva z položky č. 2 predloženého výpisu, čím v súlade s ust. čl. 11 bod 11.1. Obchodných podmienok nastala konečná splatnosť pohľadávky rovnajúcej sa výške povoleného prečerpania v sume 165,97 eur a debetný zostatok na účte žalovanej v sume 206,46 eur technicky preúčtoval na debetný účet.

Zároveň z čl. 9 bodu 9.3 OP je zrejmé, že následkom zastavenia povoleného čerpania je povinnosť dlžníka vyrovnať čiastku povoleného prečerpania, pričom ak tak neurobí, dlžná čiastka sa považuje za nepovoleného prečerpanie. Nepovolené prečerpanie ako už bolo uvedené vyššie, je splatné okamihom jeho vzniku (bod 11.3.3. OP).

Zároveň je potrebné uviesť, že posledný výber peňažnej sumy žalovanou z účtu nastal dňa 13.10.2008 (bod 378 výpisu).

Podľa názoru súdu tak splatnosť povoleného ako aj nepovoleného prečerpania nastala dňa 13.10.2008, pričom už nasledujúci deň mohol žalobca požadovať od žalovanej splatenie uvedenej dlžnej sumy. Ostatné položky označené vo výpise z účtu ako „výber“ po dátume 13.10.2008, predstavujú iba poplatky (príslušenstvo) pričítané na ťarchu účtu žalovanej.

Iné kritéria pre učenie splatnosti jednotlivých nárokov žalobcu zo samotného znenia zmluvy nevyplývajú.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že ust. bodu 2. Záverečných ustanovení zmluvy o vydaní a používaní Platobnej karty zo dňa 2.7.2007 v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovanej ako spotrebiteľa, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Uvedené ustanovenie zmluvy (bodu 2. Záverečných ustanovení zmluvy o vydaní a používaní Platobnej karty zo dňa 2.7.2007) je tak možné považovať aj za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Vzhľadom na vyššie uvedené, nie je možné akceptovať, aby na inštitút ako je napríklad odstúpenie od zmluvy resp. premlčanie v typickej občianskoprávnej veci mala dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. V bežných medziľudských vzťahoch môže použitie podnikateľského práva na spotrebiteľský vzťah v rozpore s princípom právnej istoty a dôvery v objektívne právo narážať na predstavy spotrebiteľov, že na nich dopadá občianske právo a nie Obchodný zákonník.

V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp.zn. 20Co/35/2011, rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013 sp.zn. 1Co/95/2013.

Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.01.2014 sp.zn. 19Co/98/2013 „...aj keď je úverová zmluva absolútnym obchodom a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, a teda že úprava Občianskeho zákonníka je pre nepodnikateľov výhodnejšia a obchodnoprávnu úpravu nemožno považovať za výhodnejšiu ani z pohľadu možnosti splácania úveru pri zachovaní zmluvy, keďže úprava zmluvnej klauzuly o odstúpení od zmluvy predpokladala zároveň zosplatenie úveru. Preto na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti právneho úkonu - odstúpenie od zmluvy dopadá úprava občianskeho práva.“

Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách (porov. Kristián Csach, Štandardné zmluvy, Vydavateľstvá Aleš Čeněk).

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Keďže ako už bolo vyššie uvedené splatnosť povoleného ako aj nepovoleného prečerpania nastala dňa 13.10.2008, pričom už nasledujúci deň mohol žalobca požadovať od žalovanej splatenie uvedenej dlžnej sumy. Ak by súd vychádzal aj zo skutočností uvedených žalobcom, najneskoršie by splatnosť celého dlhu nastala dňa 21.2.2011 kedy právny predchodca žalobcu zastavil povolené čerpanie peňažných prostriedkov na účte žalovanej, čo vyplýva z položky č. 2 predloženého výpisu, čím v súlade s ust. čl. 11 bod 11.1. Obchodných podmienok nastala konečná splatnosť pohľadávky rovnajúcej v sume 206,46 eur.

Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná na súde dňa 16.6.2014, nároky žalobcu z predmetného právneho vzťahu splatné pred 16.6.2011 sú premlčané. Keďže v danom prípade splatnosť povoleného, ako aj nepovoleného prečerpania nastala najneskôr dňa 21.2.2011, ako to uvádza sám žalobca, pričom premlčacia doba začal plynúť 22.2.2011 a uplynula dňa 22.2.2014. Celý nárok žalobcu je tak premlčaný, preto ho súd ako nedôvodný zamietol.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka, súd poukazuje na výklad uvedený vyššie a zároveň na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013, podľa ktorého „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania a ako už bolo uvedené vyššie, navrhovateľom uplatnená pohľadávka bola premlčaná najneskôr dňa 22.2.2014. Žalobca podal žalobu na súde dňa 16.6.2014, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Námietka premlčania tak bola dôvodná, preto súdu neostávalo iné, ako žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

V danom prípade tak súd pri rozhodovaní o trovách konania medzi žalobcom a žalovanou vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., podľa účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Keďže žaloba žalobcu bola zamietnutá, žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Žalovaná však trovy konania nežiadala priznať, preto jej súd ani žiadnu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.